

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΒΡΑΙΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ



(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Ο Γκονζάγκας άρπαξε και τὰ δυο χέρια του αντιβασιλέως με διάχυσι.

—⁷Ηρβα ακριβώς, γιά νά σάς παρακαλέσω νά τὸ κάνετε αὐτό! φώναξε. Ἐν ὄνοματι τοῦ φίλου μας, στὸν ὁποῖο ἀφιέρωσα τὴ ζωὴ μου ὀλόκληρη, σὰς εὐχαριστῶ, Ὑψηλότατε... Τώρα σὰς ζητῶ συνιγμῆν, γιὰτὶ μίλησα σὲ ὕψηλὸ τόνο ἴσως μπροστὰ στὸν ἀρχηγὸ ἐνὸς μεγάλου Κράτους. Μὰ ὅτι κι' ἂν συμβεῖ, ἡ ὥρα τῆς τιμωρίας μου ἔφτασε. Ὁ Φίλιππος τῆς Ὁρλεάνης κι' ὁ Φίλιππος Γκονζάγκας θα ἰδωθοῦν ἀπόψε γιὰ τελευταία φορά.

Ο ἀντιβασιλεὺς τράβηξε τὸν πρίγκιπα κοντά του. Ἡ παλιῆς φίλιες, βλέπετε, εἶνε πολὺ δυνατές.

—Φίλιππε, τοῦ εἶπε, ἐλπίζω ὅτι θὰ ἱκανοποιηθῆς πού σὲ ὑποψίασθηκα, ἂν σοῦ ζητήσω τὸ θρόνου συνιγμῆν μπροστὰ στοῦ οἰκογενειακοῦ συμβουλίου.

Ο Γκονζάγκας κύτταξε τὸν ἀντιβασιλέα στὰ μάτια καὶ ἀπάντησε μὲ πονηρία:

—Υπάρχουν πηλιές, Ὑψηλότατε, πού κανένα θάλασμο δὲν μπορεῖ νὰ τίς θεραπεύσῃ.

Ἀνορθώθηκε ἀπότομα καὶ κύτταξε τὸ ἔκκρεμές. Τρεῖς δλόκληρες ὥρες εἶχε κρατήσῃ ἡ συνομιλία του μετὸν ἀντιβασιλέα.

—Ὑψηλότατε, εἶπε μετὸν ψυχρὸ καὶ σταθερὸ, δὲν θὰ κοιμηθῆτε καθόλου σήμερα τὸ πρωῒ. Ὁ ἀντιθάλαμος τῆς κρεββάτο-κάμαρης σὰς εἶνε γεμάτος κόσμο. Κι' ὅλοι ὅσοι θρῖσκονται σ' αὐτόν, ἀναρωτιῶνται ἂν θὰ βγῶ ἀπὸ δῶ μέσα μετὸ κεφάλι ψηλά, ἔχοντας πάντα τὴν εὐνοιά σας, ἢ ἂν οἱ φρουροὶ σὰς θα με δηγήσουν στὴ Βασιλιῆ... Μὰ κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο θέλω ἀπὸ σας. Ζητῶ ἄτ' τὴν Ὑψηλότητά σας, νά διαλέξῃ ἕνα ἀπ' τὰ δυο: τὴ φυλακὴ, ἢ μιὰ εἰδικὴ καὶ δημοσία ἐνδειξὴ τῆς φιλίας σας, ἢ ὁποῖα θὰ μοῦ ἐναδώσῃ. Ἐστὼ καὶ γιὰ σήμερα, τὴ χαμένη μου ὑπόληψι.

Ο ἀντιβασιλεὺς χτύπησε ἕνα κοῖβουκι κι' εἶπε στὸν ὑπῆρῆτή, πού μπῆκε σὲ λίγο:

—Ὅλοι ὅσοι εἶνε στὸν ἀντιθάλαμο, ἄς μποῦν μέσα!

Ἐπειτα ἀπὸ μιὰ στιγμὴ, οἱ αὐλικοὶ, πού περίμεναν ἔξω, ἐμπαιναν στὴν κρεββάτοκάμαρη τοῦ ἀντιβασιλέως. Τότε ἐκεῖνος τράβηξε κοντὰ τὸν Γκονζάγκα καὶ τὸν φίλησε στὸ μέτωπο, λέγοντας:

—Φίλε Φίλιππε, ὠρεθουάρ ἀπόψε!

Οἱ αὐλικοὶ παρατάχθηκαν σὲ διπλὴ γραμμὴ καὶ ὑποκλινομένοι ὡς τὸ ἔδαφος, ἔκαναν τόπο γιὰ νὰ περάσῃ ὁ Γκονζάγκας, ὁ ὁποῖος βγήκε ἔξω μεγαλοπρεπῆς καὶ περήφανος.

Μόλις ὁ Γκονζάγκας βγήκε ἔξω, ἀναγκάστηκε νά ὑποκλιθῆ κι' αὐτὸς βαθύτατα. Ὁ νεαρὸς βασιλεὺς Λουδοβίκος 14ος πηγαινε μαζί μετὸν γκουβερνάντα του νά δῆ τὸν ἀντιβασιλέα εἰς τοῦ.

Ο Φίλιππος τῆς Ὁρλεάνης ἀνασηκώθηκε, κατσοψιάζοντας, στὸ κρεββάτι του γιὰ νά τὸν δεχθῇ...

Πάει!... Δὲν θὰ κοιμῶταν ἐκεῖνο τὸ πρωῒ.

III

ΤΡΙΑ ΠΑΤΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ

Τὰ ἔκτακτα δικαστήρια λειτουργοῦσαν στὴν Γαλλίᾳ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Φραγκίσκου II, ὁ ὁποῖος εἶχε ἰδρύσει ἕνα μὲ κάθε ἐπαρχία, γιὰ νά δικάζῃ τοὺς αἰρετικούς. Ἡ ἀποφάσεις αὐτῶν τῶν δικαστηρίων ἦσαν ἀνέκκλητες κι' ἐξτελεγοῦντο μέσα σὲ εἰκοσιτέσσερες ὥρες.

Κατὰ τὴν περίοδο τῆς ἀντιβασιλείας ὁμως, τὰ ἔκτακτα δικαστήρια ἔχασαν τὸν προηγούμενο χαρακτήρα τους κι' ἐδίκαιαν ὑποθέσεις φύσεως οἰκονομικῆς. Μὰ ἕνα ἀπ' αὐτὰ, τὸ ἔκτακτο δικαστήριο τοῦ Σατελέ, πού σπανιότατα λειτουργοῦσε, μπορούσε νά συγκληθῇ σὲ ὁποιαδήποτε ὥρα ἀπὸ τὸν ἀντιβασιλέα, γιὰ νὰ δικάσῃ ἐγκληματικές ὑποθέσεις.

Τὸ δικαστήριο λοιπὸν αὐτὸ εἶχε εἰδοποιηθῆ τὴν προηγούμενὴ μέρα ὅτι θὰ συνεδρίαζε στίς τέσσερες τὸ πρωῒ. Τὸ κατηγορητήριο θὰ πληροφοροῦσε στοὺς δικαστὰς τὸ ὄνομα τοῦ κατηγορουμένου.

Στίς τέσσερες καὶ μισή, ὁ ἰπότης Ἐρρίκος ντὲ Λαγκαρντέρ παρουσιάστηκε μπρὸς τὸ ἔκτακτο αὐτὸ δικαστήριο. Ἡ κατηγορία του ἦταν μιὰ ἀρπαγὴ παιδιοῦ καὶ μιὰ δολοφονία.

Ὡς μάρτυρες ἐξετάσθηκαν ὁ πρίγκιπ καὶ ἡ πρίγκιπισσα Γκονζάγκας. Μὰ ἡ καταθέσεις τους ἀλληλοσυγκρουόντουσαν τόσο, ὥστε τὸ δικαστήριο, συνηθισμένον ὡστόσο νά ἐκδίδῃ τίς ἀποφάσεις του μετὸν παρακικρὴ ἐνδειξί, ἀνέβαλε τὴ συνεδρίασὶ του γιὰ τὴ μιὰ τὸ ἀπόγευμα, γιὰ νά πληροφορηθῇ καλύτερα. Θὰ ἐξέταζαν τότε τρεῖς ἀκόμη μάρτυρες, τὸν Πεϋρόλ, τὸν Πασπουάλ καὶ τὸν Κοκαρντέ.

Ο Γκονζάγκας εἶδε ἰδιαίτερος τὸν ἕνα κατόπι τοῦ ἄλλου, ὅλους τοὺς δικαστὰς καὶ τὸν πρόεδρο καὶ, μολοντὶ ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος εἶχε ζητήσῃ νά ἐμφανισθῇ στὸ δικαστήριο καὶ ἡ κόρη τοῦ Νεβέρ, ἡ πρότασις του ἀπερρίφθη. γιὰτὶ ὁ Γκονζάγκας εἶπε ὅτι ἡ νέα αὐτὴ ὕψιστο τὴν ἐπιβρασι τοῦ κατηγορουμένου.

Εἶχε ἐσιμάσει τὰ πάντα γιὰ νά μεταφέρουν τὸ Λαγκαρντέρ στὴ Βασιλιῆ, ὅπου γινόντουσαν καὶ ἡ θανατικὲς ἐκτελέσεις. Μὰ ἡ ἀναβολὴ τῆς δίκης ἔγινε ἀφορμὴ νά τοῦ βροῦν μιὰ φυλακὴ στὸ Σατελέ, κοντὰ στὴν αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων, γιὰ νά θοσκατεῖται ἔτσι στὸ χέρι τῶν δικαστῶν.

Ἡ φυλακὴ αὐτὴ βρισκόταν στὸ τρίτο πάτωμα τοῦ Κανουόριου Πύργου πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ κι' ἡ ἐπάλξεις τῆς ἔβλεπαν πρὸς τὴν προκουμάτια τοῦ Σηκουάνα. Ἦταν ἕνα οἰκοδόμημα ἑλαφρὸ, μὲ κόκκινα κεραμίδια, τοῦ ὁποῖου ἡ θέα ἀποτελοῦσε χτυπητὴ ἀντίθεσι μετὸς σκοτεινοῦς πύργους, πού τὸ περιέβαλαν. Στὸ δεύτερο πάτωμα, μιὰ κρεμαστὴ γέφυρα τὸ συνέδεε μετὸν κυρίως κτίριο τοῦ Σατελέ. Ἡ φυλακὴς ἦ μάλλον τὰ κελλιά ἦσαν καθαρά καὶ ἐπιπλωμένα σὰν τὰ ἀστικά διαμερίσματα



Ο Φίλιππος τῆς Ὁρλεάνης ἀνασηκώθηκε κατσοψιάζοντας στὸ κρεββάτι του, γιὰ νά δεχθῇ τὸν νεαρὸ βασιλέα...

της εποχής. "Εθελπε κανείς απ' αυτό, ότι η φυλάκιση εκεί μέσα δεν μπορούσε, παρά να είναι προσωρινή και, εκτός από τους βαρείς φυλάκτες στις πόρτες, τίποτε άλλο δεν ἐπρόδιδε μιά κρατική φυλάκη...

"Όταν μετά τη διακοπή της συνεδρίασης, φυλάκισαν το Λαγκαρντέρ εκεί μέσα, ο φυλάκας του είπε ότι διατελούσε υπό αὐστηρή ἀπομόνωση. Ο Λαγκαρντέρ τὸ ἔδωσε τριάντα πιστόλες, πού είχε ἔπάνω του γιὰ νὰ τὸ πᾶν πέννα, χαρτί καὶ μελάνι. Ὁ δεσμοφυλάκας ἔπληρε τὶς τριάντα πιστόλες καὶ δὲν τὸν πήγε τίποτε. Τὸν εἶπε μόνο πὸς θὰ καταθετε τὰ χρήματα στὸ δικαστήριο.

Ὁ Λαγκαρντέρ, ὅταν ἔμεινε μόνος, ἄρχισε νὰ κόβη βόλτες, συνηθισμένως κάτω ἀπ' τὸ θάρρος τῶν σκέψεών του. Ἦταν ἐκεῖ αἰχμάλωτος, ἐκμηδενισμένος, ἀνίκανος νὰ κάνει τίποτε. Ὁ ἔχθρος του εἶχε τὴ δύναμη, τὴν εὐνοία τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους, τὸ χρήμα καὶ τὴν ἐλευθερία.

Ἡ συνεδρίασις τοῦ δικαστηρίου εἶχε βασήξει δυὸ ὄρες περίπου. Ἦταν ἡ συνέχεια τοῦ σουπεῦ τοῦ Γκονζάγκα. Εἶχε ξεημερώσει λοιπὸν πειὰ, ὅταν ὁ Λαγκαρντέρ μπήκε στὸ κελλὶ τῆς φυλάκης του. Εἶχε φυλάξει πολλὰς φορὰς σκοπὸς στὸ Σατελέ, ὅταν ὑπηρετοῦσε στὸ σῶμα τῶν ἐλαφρῶν κυνηγῶν καὶ ἔξερε καλὰ τὰ καταστάσι. "Ἦξερε ἔτσι πὸς κάτω ἀπ' τὸ κελλὶ τοῦ βρισκόντουσαν δυὸ ἄλλες φυλάκες.

Ὁ Λαγκαρντέρ ἐφρίε μιά μιστίαν στὸ κελλὶ του. Μιά καρέλλα, μιά στάμνα καὶ μι' ἄχυροστραμνὴ βρισκόντουσαν γύρω του. Εἶδε ἀκόμα πὸς τοῦ εἶχαν ἀφήσει τὰ σπηρουῖα του. "Ἔβγαλε τὸ ἓνα καὶ τοιμηθῆκε στὸ μπράτσο μὲ τὸ γάντι τῆς πόρτης του. Λίγο αἶμα ἔτρεξε, πὸς θὰ τοῦ χρησίμευε γιὰ μελάνη. Μιά ἄκρη τοῦ ματηλιού του τοῦ χρησίμευε γιὰ χαρτί καὶ ἓνα ἄχυρο γιὰ πέννα. Μὲ τέτοια σόνεργα, δὲν μπορεῖ κανεὶς βέβαια νὰ γράφῃ γρήγορα καὶ εὐαίγνωστα, μὰ ὁποσδήποτε γράφει. Ὁ Λαγκαρντέρ γάραξε ἔτσι μερικὰ λέξεις. "Ἐπειτα, μὲ τὴ βοήθεια πάντοτε τοῦ σπηρουῖοῦ του, ἔβγαλε μιά πλάκα ἀπ' τὸ πάτωμα.

Δὲν εἶχε γελαστῆ. Πράγματι, δυὸ κελλὶα βρισκόντουσαν κάτω ἀπ' τὸ δικό του.

Μέσα στὸ πρῶτο, ὁ νεαρὸς μαρκήσιος ντὲ Σαθερνύ, μεθυσμένος πάντοτε, κοιμόταν σάν τὸν εὐτυχέστερο τῶν θητῶν. Μέσα στὸ δεύτερο, ὁ Πασπούαλ κι' ὁ Κοκαρντίν, ἔαπλωμένους σὶς ἄχυροστραμνὲς τους, φιλοσοφοῦσαν κι' ἔλεγαν πολὺ ὄρατα πράγματα γιὰ τὴν ἀσάθεια τῆς τύχης. Δὲν εἶχαν ἄλλη τροφή τώρα, παρὰ ἓνα κομμάτι ψωμί, αὐτοὶ πού εἶχαν σοῦπαρε τὴν προηγουμένη νύχτα μαζὺ μὲ τὸν πρίγκηπα Γκονζάγκα. Ὁ Κοκαρντίν μάλιστα ἔγλειψε κάθε τόσο τὰ χεῖλη του μὲ τὴ γλῶσσο του, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ὑπέρογου κρασιοῦ, πού εἶχε πιῆ. "Ὅσο γιὰ τὸν Πασπούαλ, αὐτὸς ἔκλινε τὰ μάτια του, γιὰ νὰ ἐξανασπῆται μπροστὰ του σάν σὲ δεινὸ τὴν ἀνασχηκτὴ μὴτη τῆς Νιθελ, τὰ φλογερά μᾶτια τῆς ντόνας Κρούζ, τὰ ὄρατα μαλλιά τῆς Φλερύ καὶ τὸ χαμόγελο τῆς Σινταλίζ.

"Ἄν ἔξερε ὁ σταχὸς ὁ Πασπούαλ ἀπὸ τί ἀποτελεῖται ὁ παράδεισος τοῦ Μωάμεθ, θ' ἀπαρνιόταν ἀπὸ τὸ βάρος τῶν σκέψεών του... Ἄρχισε νὰ κόβη βόλτες, συνηθισμένως ἀπὸ τὸ βάρος τῶν σκέψεών του...

Ὁ Σαθερνύ συλλογιζόταν κι' αὐτὸς στὸν ὕπνο του, μὰ διαφορετικὰ. Ἦταν πεσμένος μὲ τὴν κοιλία τῶν ἄχυροστραμνῶν του, μὲ τὰ ρούχα του σὲ μεγάλη ἀταξία, μὲ τὰ μαλλιά του ἀναστατωμένα.

"Ἀκόμα ἓνα ποτήρι, καμπούρη! ἔλεγε. Κάνεις πὸς πίνεις, κατεργᾶρη, μὰ βλέπω ὅτι χύνεις τὸ κρασί σου... Πάρτε αὐτὴ τὴ γυναικία, πὸς κάθεται ἔπάνω στὸ στήθος μου!... Εἶμαι παντρεμένος!

Κι' ἔξαφνα, μιά δυσάρεσκια ζωγραφιζόταν στὰ χαρακτηριστικά του.

"Εἶνε ἡ ντόνα Κρούζ! φώναξε. Τὴν ἀναγνωρίζω... Κρῦπτε με!... Δὲν θέλω νὰ με δῆ ἡ ντόνα Κρούζ σ' αὐτὴν τὴν κατάστασι... Θέλω νὰ παντρευθῶ τὴν ντόνα Κρούζ...

Καὶ ἄρριξε... "Ἐπειτα γελούσε μὲ τὸ ἤλιθο καὶ μακάριο γέλιο τῆς μέθης. Δὲν ἐπρόσεξε καθόλου τὸν ἐλαφρὸ θόρυθο, πού ἔκανε ὁ Λαγκαρντέρ πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του, ἀνοίγοντας μιά τρύπα στὸ πάτωμα τοῦ κελλιοῦ του. Θὰ χρειαζόντουσαν κανὼνια γιὰ νὰ τὸν ἐκμηδύνουν. Ὁ Θερυθὸς ἐνωματεῶν ἐξακολούθησε, γιὰτὶ τὸ ταβάνι ἦταν λεπτό. "Ἐπειτα ἀπὸ μερικὰς στιγμῆς, ἀμμοκονιάματα ἄρχισαν νὰ πέφτουν. Ὁ Σαθερνύ τὰ ἔβουσε μὲ τὸν ὕπνο του. Χτύπησε δυὸ-τρεις φορὲς τὸ πρόσωπό του, σάν νὰ ἦθελε νὰ διώξῃ ἓνα ἐνοχλητικὸ ἔντομο.

"ὦ! Αὐτὴς ἡ διαβολοειμένης μυῖνες! μουρμούρισε. Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ μερικὰ πετραδάκια ἔπεσαν στὸ μάγουλό

του:

"Κατάραι! μουγκρῖσε. Καμπούρη, πὸς θρῆκες τὸ θάρρος καὶ μὸς πετὰς σθῶλους ἀπὸ ψωμί! Θέλω νὰ πῶ μαζὺ σου, μὰ δὲν ἀνέχομαι τέτοιες οἰκειότητες...

Μιά τρύπα μαύρη φάνηκε στὸ ταβάνι, ἀκριβῶς πάνω ἀπ' τὸ πρόσωπό του καὶ τὸ κομμάτι τοῦ γυμνοῦ πού ἔπεσε, τὸν χτύπησε στὴ μύτη.

"Νά, ὁ ἀδιάντροπος! Μοῦ πετάει καὶ χαλίκια... φώναξε μὲ ὄργη. "Ἐ, Ναθάιγ, πιάσε τὸν Καμπούρη ἀπὸ τὰ πόδια καὶ πάμε νὰ τὸν ρίξουμε στὸ ποτάμι.

"Ἐνωματεῶν, ἡ τρύπα μεγάλωνε στὸ ταβάνι καὶ μιά φωνὴ φάνηκε, σάν ν' ἀκούσθηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ.

"Ὅποιος κι' ἂν εἶστε, ἔλεγε ὁ Λαγκαρντέρ, εὐαρεστηθῆτε ν' ἀπαντήσετε σ' ἓνα σὺντροφοῦ τῆς ἀτυχίας. Εἰσθε καὶ σεῖς ἀπομονωμένοι... Δὲν ἔρχεται κανεὶς νὰ σᾶς δῆ ἀπ' ἔξω.

Ὁ Σαθερνύ κοιμόταν πάντοτε, μὰ ὁ ὕπνος του ἦταν τώρα λιγώτερο βαθύς. "Ἀκουσε τὴ φωνὴ τοῦ Λαγκαρντέρ μέσα στ' ὀνειρό του.

"Διάβολο! ἔκανε ὁ Σαθερνύ, ἀπαντώντας, δὲν ξέρω κι' ἐγὼ σὲ ποιά ἐρώτησι. Ἡ ντόνα Κρούζ δὲν εἶνε κοπέλλα, πὸς μπορεῖ νὰ τὴν ἀναψηθῆ κανεὶς ἐπιπολαία. Ἀσφαλῶς δὲ δὲν εἶνε σὺννοχος τοῦ παληανθρώπου αὐτοῦ ἐξαδέλφου μου τοῦ Γκονζάγκα. Εἶνε ἐνάτερη καὶ θὰ γίνῃ ἡ πῶ χαριταμένη μαρκησία τοῦ κόμοου...

"Ἐ, ἀκούσθηκε ἀπὸ πάνω ἡ φωνὴ τοῦ Λαγκαρντέρ, δὲν ἀκούσατε;

Ὁ Σαθερνύ ροχάλισε λίγο κουρασμένος νὰ φλυαρῆ στὸν ὕπνο του.

Καὶ σάν πακέτο πέρασε τὴν ἴδια στιγμὴ ἀπὸ τὴν τρύπα καὶ πῆγε κι' ἔπεσε στὸ ἀριστερὸ μάγουλο τοῦ Σαθερνύ, ὁ ὁποῖος μὲ μιάς ἀναπήδησε.

"Ἄθλιο! μουγκρῖσε. Μὰ μπάτσισε ἐμένα...

Καὶ τὸ ἀποθλακωμένο βλέμμα του, ἔκανε τὸ γύρο τοῦ δωατιοῦ.

"Ὀνειρεύτηκα! ψιθύρισε.

Ἡ φωνὴ τοῦ Λαγκαρντέρ ἐνακούστηκε πάλι:

"Βάθετε τὸ πακέτο;

"Ὁρα! μουρμούρισε ὁ Σαθερνύ. Ὁ Καμπούρης εἶνε κρυμμένος κάπου ἐδῶ καὶ μούπαξε κάποιο ἄσχημο παίγνιδι. Μὰ τί κάμαρη εἶνε αὐτὴ! ...

Σίμωσε τὸ κεφάλι του ψηλά καὶ φώναξε μὲ ὄλη του τὴ δύναμη:

"Βλέπω τὴν τρύπα σου, καταραμένε Καμπούρη! Θὰ μοῦ τὸ πᾶρῃς αὐτό! Πές σὲ κάποιον νάρθη νὰ μ' ἀνοίξῃ.

Δὲν σᾶς ἀκούω, ἀκούσθηκε ἡ φωνὴ τοῦ Λαγκαρντέρ, εἶστε πολὺ μακριὰ ἀπ' τὴν τρύπα. Μὰ σᾶς βλέπω καὶ σᾶς ἀναγνωρίζω, κύριε ντὲ Σαθερνύ. Ἄν καὶ περάσατε τὴ ζωὴ σας μὲ ἄθλιες συντροφιές, εἶστε ἀκόμα ἔνας εὐπατρίδης. Τὸ ξέρω καλὰ αὐτό... Γι' αὐτὸ μάλιστα ἐμπόδια νὰ σᾶς δολοφονήσουν ἀπόψε...

Ὁ νεαρὸς μαρκήσιος ἀνοίξε τὰ μᾶτια του διὰπλάτα.

Δὲν εἶνε ἐντελῶς ἡ φωνὴ τοῦ Καμπούρη, σκέφτηκε. Μὰ ποῖος εἶνε αὐτός, πὸς τολμᾶει καὶ μοῦ μιλάει μὲ τόσο προσατευτικό τόνο;

"Εἶμαι ὁ ἱππότης ντὲ Λαγκαρντέ! εἶπε ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ φωνὴ, σάν νάθελε ν' ἀπαντήσῃ στὴν ἐρώτησι τοῦ νεαροῦ μαρκησιου.

"Ἄ! ὁ Λαγκαρντέ! ἔκανε κατάπληκτος ὁ μαρκήσιος

"Ἔρρετε πὸς βρισκόμαστε; τὸν ρώτησε ἡ φωνή.

Ὁ Σαθερνύ κούνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι του.

"Εἴσατε στὴ φυλάκῃ τοῦ Σατελέ, στὸ δεύτερο πάτωμα τοῦ Καινοργίου Πύργου.

Ὁ Σαθερνύ ὤρμησε ἀμέσως πρὸς τὸ παραθυράκι, πὸς φώτιζε ὀδύνατα τὸ κελλὶ τοῦ κι' ἀμέσως τὰ χέρια του ἔπεσαν κατὰ μήκος τοῦ σώματός του.

Ἡ φωνὴ τοῦ Λαγκαρντέρ ἐξακολούθησε νὰ τοῦ λέη:

"Συνελήφθητε σήμερα τὸ πρωὶ στὸ μέγαρό σας, κατόπιν ἐντάλματος...

Γιὰ τὴν ἔκδοσι τοῦ ὁποῖου φρόντισε ὁ ἐντιμότατος καὶ προσφιλέστατος ἐξάδελφός μου Γκονζάγκα... μουρμούρισε ὁ νεαρὸς μαρκήσιος. Θυμοῦμαι τὴν ἀηδία πὸς μοῦ προκάλεσαν χθὲς μερικὲς ἀτιμίες του...

Θυμᾶστε, ρώτησε ὁ Λαγκαρντέρ, τὴ μονομαχία σας στὴ σαμπάνια μαζὺ μὲ τὸν Καμπούρη;

Ὁ Σαθερνύ ἔγνεψε καταφατικὰ.

"Ἐγὼ ἔπαιξα τὸ ρόλο τοῦ Καμπούρη, ἐξακολούθησε ἡ φωνή.

"Ἔσετε; φώναξε ὁ μαρκήσιος. Ὁ ἱππότης Λαγκαρντέ!

"Ναί, ἀπάντησε ὁ ἱππότης. Ὅταν μεθύσατε, ὁ Γκονζάγκα



διάταξε να σάς εξαφανίσουν. Τὸν στενοχωρούσατε... Φοβόταν τὸ ὑπόλοιπο τῆς τιμιότητος ποὺ σὰς ἔχει μείνει... Μὰ οἱ δυὸ μπράβοι, στοὺς ὁποίους ἀνέθεσε νὰ σὰς σκοτώσουν, ἦσαν δικαίω μου... Καὶ τοὺς ἔδωσα ἀντίθετη διαταγή.

—Εὐχαριστῶ! εἶπε ὁ Σαθερνύ. "Οἱ" αὐτὰ μοῦ φαίνονται λίγο ἀπίστευτα... "Ένας λόγος παραπάνω γιὰ νὰ τὰ πιστέψω..."

—Τὸ ἀντικείμενο ποὺ σὰς ἔστειλα, εἶνε μιά ἐπιστολή, ἐξακολουθήσε ἡ φωνή. Χάραις αἰμερικές λέξεις μετὰ τὸ αἴμα μου στὸ μαντήλι μου. "Έχετε κανένα τρόπο νὰ στείλετε αὐτὴ τὴν ἐπιστολή στὴν πριγκίπισσα Γκονζάγκα;

"Ἡ χειρονομία ποὺ ἔκανε ἐκείνη τῆ στιγμῆ ὁ Σαθερνύ, ἐσήμανε: «"Οχι!»

Καὶ συγχρόνως ἐπῆρε τὸ μαντήλι γιὰ νὰ δῆ πῶς ἔνα ἀνάλαφρο κουρέλι τοῦ ἔδωσε ἔνα τόσο δυνατὸ μπάσο. Καὶ τότε εἶδε πῶς ὁ Λαγκαρντέρ εἶχε δέσει μιά πέτρα μὲς" στὸ μαντήλι.

—Μποροῦσε καὶ νὰ μοῦ σπάσῃ τὸ κεφάλι! μουμυρίσε ὁ Σαθερνύ. Πρέπει νὰ κοιμώμενο πολύ βαθειά, ἀφοῦ ἔγιναν τόσα πράγματα, χωρίς...ν" ἀντιληφθῶ τίποτε.

"Έλυσε τὸ μαντήλι, τὸ διπλώσε καὶ τὸ ἔβαλε μέσα στὴν τσέπη του.

—Δὲν ξέρω ἂν ἀπατώμαι, φώναξε ἀπὸ πάνω ὁ Λαγκαρντέρ, μὰ νομίζω ὅτι εἶστε προθυμότεροι νὰ μ' ἐμπρηστήσετε.

"Ὁ Σαθερνύ ἀπάντησε καταρατικά μετὰ τὸ κεφάλι του. Καὶ ὁ Λαγκαρντέρ ἐξακολούθησε:

—Κατὰ πάσαν πιθανότητα, θὰ με καταδικάσουν εἰς θάνατον καὶ θὰ μ' ἐκτελέσουν ἀπίσως. "Ας βιαστοῦμε λοιπόν. "Αν δὲν ἔχετε κανένα νὰ τοῦ ἐμπιστευθῆτε αὐτὴ τὴν ἐπιστολή, κάμετε ὅτι ἔκανα κι' ἐγώ. Τρυπήστε τὸ πάτωμα τοῦ κελλιοῦ σας, γιὰ νὰ δοῦμε τί γίνεται στὸ παρακάτω πάτωμα.

—Μὲ τί ἀνοίξατε οἰεὶς τὴν τρύπα; ρώτησε ὁ Σαθερνύ. Δόστε τὸ μου κι' ἐμένα!

"Ὁ Λαγκαρντέρ δὲν τὸν ἀκούσε, μὰ τὸν μάνεψε χωρίς ἄλλο, γιὰτὸ πὸ πέταξε ἀμέσως τὸ σπηροῦν του. "Ὁ νεαρὸς μαρκήσιος ἄρχισε ἀμέσως νὰ σκαλίζῃ τὸ πάτωμα μετὰ τὸ σπηροῦν κι' ἔκανε τὴ δουλειά αὐτὴ μ' ὅλη του τὴν καρδιά, γιὰτὸ ὅσο ἡ μῆθρ του τοῦ περνοῦσε, τόσο τὸ κεφάλι του ἐρεθιζόταν, καθὼς ἀναλογιζόταν τὸ κακὸ, ποὺ ὁ Γκονζάγκα θέλησε νὰ τοῦ κάνῃ.

—"Αν δὲν κανονίσω σήμερα κιόλας τοὺς λογαριασμοὺς μου μαζί του—μονολογοῦσε—δὲν θὰ φταίω ἐγὼ γι' αὐτὸ.

Καὶ δούλευε μετὰ λύσσα, ἀνοίγοντας μιά τρύπα, δέκα φορές μεγαλύτερη ἀπ' ὅτι χρειαζόταν γιὰ νὰ περάσῃ τὸ μαντήλι.

—Κάνετε πολὺ θόρυθο, μαρκήσιε! τοῦ φώναξε ὁ Λαγκαρντέρ ἀπὸ τὴν τρύπα του. Προσέχετε!... Θὰ σὰς ἀκούσουν!...

"Ὁ Σαθερνύ ὅμως ἐξακολουθοῦσε μετὰ τὴν ἴδια μανία νὰ βγάδῃ τὰ τοῦβλα, τὶς πέτρες καὶ τὰ χρώματα, μολογίτι τὰ χέρια του εἶχαν καταματώσει.

—Κατάρρα! μούγκρισε ὁ Κοκαρντάς, ποὺ βρισκόταν μαζί μετὰ τὸν Πασπούάλ στὸ παρακάτω ἀκριβῶς πάτωμα. Τί χορὸ χροῦνον ἀπάνω;

—"Ἰσως εἶνε κανένας δυστυχισμένος ποὺ τὸν στραγαλιζόουν καὶ ποὺ προσπαθεῖ νὰ ξεφυγῃ, ἀπάντησε ὁ Πασπούάλ, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐκεῖνο τὸ πρωτὸ μαῦρες ἰδέες.

—"Αν τὸν πνίγουν, ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀμυνθῆ! εἶπε ὁ Κοκαρντάς. Μὰ μοῦ φαίνεται πῶς εἶνε κάποιος, ποὺ ἔχει πάθει μανία καταδιώξεως καὶ ποὺ τὸν ἔκλεισαν ἐδῶ μέσα, πρὶν τὸν στείλουν στὸ φρενοκομεῖο.

"Ένα δυνατὸ γχόπημα ἀκούστηκε ἐκείνη τὴ στιγμῆ, συνοδευόμενο ἀπὸ ἔνα ὑπόκοφο τρίμηνο καὶ ἀπὸ τὴν πτώσι ἐνὸς μεγάλου κομματιῦ τοῦ ταβανιοῦ.

—"Ας σιγήσουμε τὴν ψυχὴ μας στὸ Θεὸ! εἶπε ὁ Πασπούάλ. Σίγουρα, ἐπειδὴ εἴμαστε χωρίς τὰ σπαθιά μας, θέλουν νὰ μὰς παίξουν κάποιο ἀσχημο παιχνίδι.

—Καὶ τί θὰ τοὺς δυσκόλευε νάρθουν ἀπὸ τὴν πόρτα; ἀπάντησε ὁ Κοκαρντάς. Νά! Νά! Κάποιος φάνηκε στὸ ταβάνι!

—"Ε! φώναξε τὴν ἴδια στιγμῆ ὁ νεαρὸς μαρκήσιος, τὸ ὁποῖο δολόκληρο τὸ κεφάλι φαίνόταν στὴν πλατεῖα τρύπα τοῦ ταβανιοῦ.

"Ὁ Πασπούάλ κι' ὁ Κοκαρντάς ὕψωσαν τὰ κεφάλια τους συγχρόνως.

—Εἶστε ποὺ κάτω; ρώτησε ὁ Σαθερνύ.

—Δυὸ, καθὼς βλέπετε, κύριε μαρκήσιε, ἀπάντησε ὁ Κοκαρ-

ντάς, ἀναγνωρίζοντας τον. Μὰ γιατί ὅλη αὐτὴ ἡ καταστροφή; —Βάλτε τὸ στρώμα σας κάτω ἀπ' τὴν τρύπα γιὰ νὰ πηδῆξο κάτω! ἔσανεῖπε ὁ μαρκήσιος.

—Γιὰ ποῖο λόγο; Εἴμαστε ἀρκετοὶ δυὸ! ἀπάντησε ὁ Κοκαρντάς.

—Κι' ὁ δεσμοφύλακας φαίνεται παλληκάρι, ποὺ δὲν παίρνε ἀπὸ ἀστέια! ἐπρόσθεσε ὁ Πασπούάλ.

"Ὁ Σαθερνύ ἐντωμεταξὺ μεγάλωνε τὴν τρύπα γρήγορα-γρήγορα.

—"Ωραῖες φυλακὲς κι' αὐτέ! εἶπε ὁ Κοκαρντάς, κυττάζοντάς τον.

—Χτισμένες μετὰ χῶμα καὶ μετὰ σάλιο! ἐπρόσθεσε ὁ Πασπούάλ περιφρονητικά.

—Τὸ στρώμα! Τὸ στρώμα! φώναξε ὁ Σαθερνύ ἀνυπόμονα.

Μὰ οἱ δυὸ παλληκάριαδες μας οὔτε κουνήθηκαν. Τότε ὁ Σαθερνύ εἶχε τὴν ἐμπνευσι νὰ προφέρῃ τὸ δυνατὸ τοῦ Λαγκαρντέρ. "Αμέσως τὸ στρώμα ὑψώθηκε στὸ κέντρο τοῦ κελλιοῦ, ἀκριβῶς κάτω ἀπ' τὴν τρύπα τοῦ ταβανιοῦ.

—Μήπως ὁ Λαγκαρντέρ βρίσκεται κι' αὐτὸς ἐδῶ; ρώτησε ὁ Κοκαρντάς.

—"Έχετε νέα του; εἶπε κι' ὁ Πασπούάλ.

"Ὁ Σαθερνύ, ἀντὶ ν' ἀπαντήσῃ, πέρασε τὰ δυὸ τοῦ πόδια στὴν τρύπα. "Ἦταν λεπτὸς βέβαια, μὰ οἱ γοφοὶ του δὲν ἤθελαν νὰ περάσουν, καθὼς σφιγγότανε μέσα στὴν τρύπα. "Έκανε γιὰ νὰ γλυστρήσῃ μανιασμένες προσπάθειες. "Ὁ Κοκαρντάς ἄρχισε νὰ γελάῃ, ἐλέπτοντας τὰ δυὸ πόδια του ποὺ τὰ κουνούσε μετὰ λύσσα. "Ὁ Πασπούάλ, πάντοτε προσηνητικὸς, πῆγε καὶ κόλλησε τὸ αὐτὸ του στὴν πόρτα ποὺ ἔβλεπε στὸ διάδρομο. Τὸ αἶμα τοῦ Σαθερνύ περνοῦσε ἐντωμεταξὺ σιγά-σιγά...

—"Ελα, μικρέ! εἶπε ὁ Κοκαρντάς στὸ σύντροφο του. Θὰ πέσῃ! Τὸ ὕψος εἶνε πολὺ καὶ μορεῖ νὰ σπάσῃ τὰ κόκκαλά του. "Ὁ Σαθερνύ ἀναμέτρησε μετὰ τὸ βλέμμα τὴν ἀπόστασι ποὺ ἦταν ἀπὸ τὸ ταβάνι στὸ πάτωμα.

—Ναί, εἶνε πολὺ τὸ ὕψος! εἶπε. Καὶ σίγουρα θὰ μὰς σπάσῃ κανένα κόκκαλο, ἂν κάνουμε τὴν κουταμάρα νὰ τοῦ χρησιμεύσουμε γιὰ στρώμα.

—Μπᾶ! ἔκανε ὁ Κοκαρντάς. Εἶνε τόσο λεπτός!...

—"Ὅπως θέλεις... Μὰ πέφτοντας ἀπάνω μας ἀπὸ τόσο ὕψος, θὰ μὰς στραπατσάρῃ...

—Σῶμα, μικρέ μου! Μὴν ξεχνᾶς ὅτι ἔρχεται ἐκ μέρους τοῦ Μικροῦ Παρισινοῦ... Βάστα καλά!

"Ὁ Πασπούάλ δὲν περίμενε νὰ τοῦ τὸ ξαναπῆ. "Ὁ Κοκαρντάς κι' αὐτὸς ἔνωσαν τὰ ρομαλιὰ μπράτσα τους πάνω ἀπ' τὸ ἀχυρόστρωμα. Σχεδὸν ἀμέσως ἔνα δεύτερο τρίμηνο ἀκούστηκε στὸ ταβάνι. Οἱ δυὸ μπράβοι ἔκλεισαν τὰ μάτια τους κι' ἀγκαλιάστηκαν ἀπ' τὸ ἑαφικὸ τράνταγμα,

ποὺ προκάλεσε στὰ νευτωμένα μπράτσα τους ἡ πτώσις τοῦ νεαροῦ μαρκήσιου. "Αμέσως κι' οἱ τρεῖς κυλίστηκαν κάτω στὸ πάτωμα, τυφλωμένοι ἀπὸ τὰ χρώματα, ποὺ ἔπεσαν πίσω ἀπ' τὸ Σαθερνύ. "Ὁ μαρκήσιος σηκώθηκε πρῶτος. Τινάχτηκε κι' ἄρχισε νὰ γελάῃ.

—Εἶστε δυὸ καλά παιδιά! εἶπε στοὺς παλληκάριαδες μας. "Ας μὴ σὰς κακοφανῆ, ἂν σὰς πῶ ὅτι τὴν πρώτη φορὰ ποὺ σὰς εἶδα, σὰς πέρασα γι' ἀνθρώπους τοῦ σκοινοῦ καὶ τοῦ παλουκοῦ. Καὶ τώρα, ἂς σπάσουμε τὴν πόρτα τρεῖς καθὼς εἴμαστε, καὶ ἂς προσπαθήσουμε νὰ τὸ σκάσουμε!

—Πασπούάλ! ἔκανε ὁ Κοκαρντάς.

—Κοκαρντάς! ἀπάντησε ὁ Πασπούάλ.

—Βρίσκεται λοιπόν ὅτι ἔχω ὕψος ἀνθρώπου τοῦ σκοινοῦ καὶ τοῦ παλουκοῦ;

—Κι' ἐγὼ; ψιθύρισε ὁ Πασπούάλ, λοξοκυττάζοντας τὸ μαρκήσιον. Εἶνε ἡ πρώτη φορὰ, ποὺ ἀκόμα μιά τέτοια προσβολή.

—Κατάρρα! φώναξε ὁ Κοκαρντάς. "Ὁ κ. μαρκήσιος θὰ μὰς δώσῃ λόγο γι' αὐτὸ, ὅταν θὰ θυοῦμε ἔξω. "Εντωμεταξὺ, μοῦ ἀρέσει ἡ ἰδέα του! "Ας σπάσουμε τὴν πόρτα!

"Ὁ Πασπούάλ ὅμως τοὺς σταμάτησε τὴ στιγμῆ ποὺ ἔτοιμαζόντουσαν νὰ δρῆσουν.

—"Ακούστε! τοὺς εἶπε.

"Ἦχος θημάτων ἀκούοτανε πράγματι στὸ διάδρομο. "Αμέσως οἱ μπράβοι μας ἔσπρωξαν τὶς πέτρες καὶ τὰ χρώματα σὲ μιά γωνιά κάτω ἀπ' τὸ στρώμα, ποὺ τὸ ἐξανόβαλαν στὴ θέσι του. "Ένα κλειδί ἔτριξε στὴν κλειδομάνη.

